

uit de onderwijswereld zullen interesseeren. Ik kan mij voorstellen, dat sommige menschen het boek hier en daar bepaald vervelend zullen noemen. Ik heb dat gevoel niet gehad. Er was steeds iets zeer menscheijks in dat zich rekenschap geven, dat mij trof. De stijl is de echte stijl van een volksschoolonderwijzer — iets volkstümlichs en iets beschaafds geven daaraan en bepaalde kleur.

Ik geloof ook dat een volksonderwijzer niet overbelast mag zijn met beschaving en cultuur — hij vindt dan niet langer den toon tegenover zijn leerlingen.

Deze onderwijzer had, dunkt me, den toon wel en vindt het toch ook wel eens moeilijk de klasse ordelijk te houden. Dan worstelde hij met de juiste methode, met de ware manier om de ziel van de klasse te veroveren. Want hij is er van overtuigd, dat de klasse een ziel heeft. Soms spreekt één kind en vertolkt onbewust de gevoelens van allen. Soms reageert de klasse „en bloc”, soms heeft de klasse stemmingen — zij moet soms op deze, dan weer op die wijze behandeld worden.

Het moeilijke is het evenwicht te behouden — het evenwicht dat zoo licht verbroken wordt door een te sterken druk naar den éénen of den anderen kant, iedere opvoeder zal meevoelen wat de schrijver precies bedoelt. Ook speent de schrijver zich van alle sentimentaliteit. De kleine stakkers, de armoedzaaiers, de zieligen worden niet met suiker-zoete woorden beklagd — nee, Thijssen houdt van de werkelijkheid, hij wenscht helder in zich zelf te zien, zoowel als in de kinderen. Wanneer de werkelijkheid hem ontgoochelt, dan klaagt hij niet. Hij constateert het met een glimlach als zei hij tegen zich zelf: „dat is weer eens misgerekend, mannetje.” Hij zegt het niet eens hardop. Wij die lezen zien het soms comische verloop van een handeling, die ten slotte toch logisch lijkt en wij roepen ook niet uit dat 's mans overleg nutteloos was!

Ik voor mij persoonlijk vind het een boekje waar ik moeilijk veel kwaad van kan zeggen. Hoewel het litterair weinig opvallende verdiensten heeft, is het om de eenvoudige wijze waarop een mensch-zooals-er-velen-zijn, zich er in uitspreekt, toch misschien belangrijker dan menig boek met grootscher allure, doch dat binnen-in leeger is.

J. d. W.

WILLEM DE MERODE, *De Overgave en De Donkere Bloei*. Amsterdam, U. M. Holland, 1926.

Een herdruk en een nieuwe bundel, naar ik meen. Willem de Merode blijft zichzelf gelijk: de gemakkelijkhed, waarmede hij het rijm hanteert, brengt hem telkens tot rhetoriek; de onzekerheid van zijn sentiment laat hem nimmer toe een nieuwen weg te gaan, of een ouden tot het einde toe te bewandelen. Het is niet zoo heel lang geleden, dat men deze onzekerheid